

Mottagare
Ilmatar Loviisa Oy

Dokumenttyp
Naturutredning, uppdatering 2022

Datum
18.2.2022

Referens
1510045839

UTREDNING AV VÄXTLIGHET OCH NATURTYPER INOM TETOM VIND- KRAFTSPROJEKT

UTREDNING AV VÄXTLIGHET OCH NATURTYPER

Datum **Uppdatering 18.2.2022**
Skriven av **Terhi Alsila, Laura Lopenen**
Granskad av **Hanna Valolahti**
Beskrivning **Utredning av växtlighet och naturtyper inom Tetom vindkraftsprojekt**

Referens **1510045839-001**

Pärbild *Klippområde i frisk blandskog på området för byggplats T6*

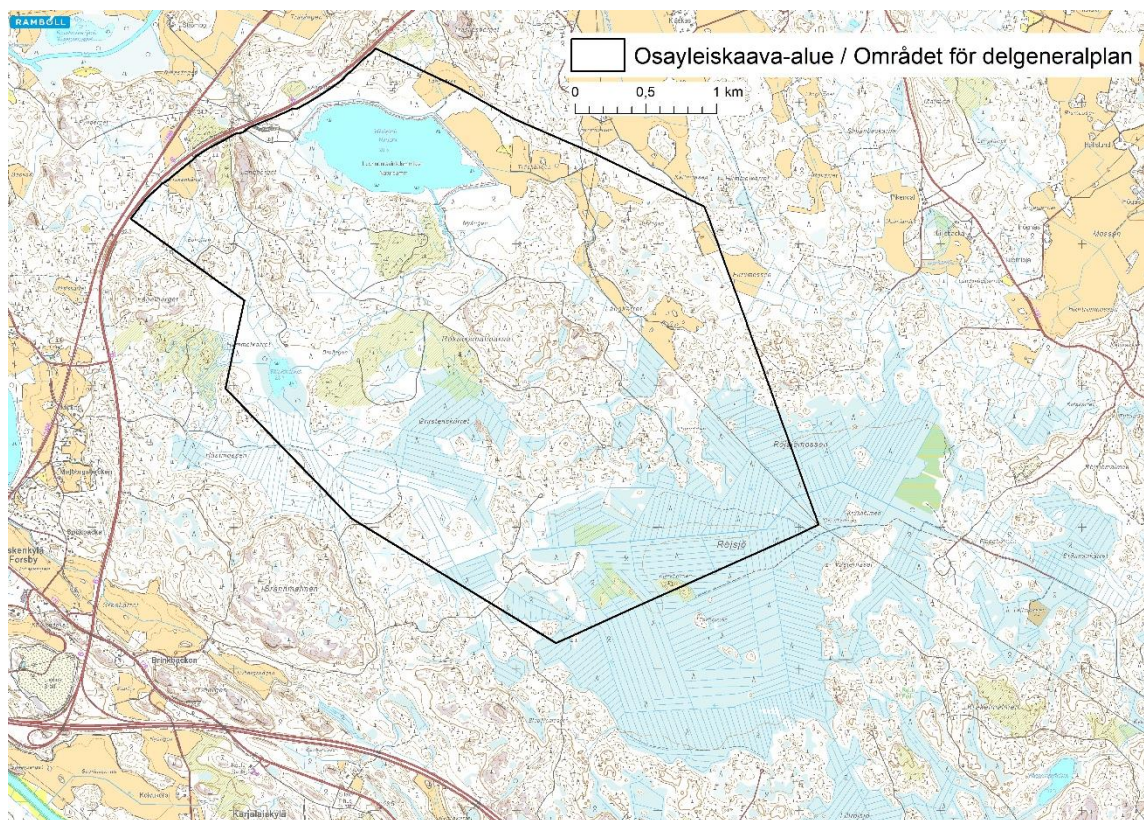
INNEHÅLL

1.	Inledning	1
2.	Metoder	2
3.	Allmän beskrivning av utredningsområdet	2
3.1	Vindkraftverksområde T1	3
3.2	Vindkraftverksområde T2	3
3.3	Vindkraftverksområde T4	3
3.4	Vindkraftverksområde T6	5
3.5	Vindkraftverksområde T8	6
4.	Beaktansvärda växtlighets- och naturtypsobjekt	7
4.1	Naturskyddsområden	7
4.2	Hotade och andra sällsynta växtarter	7
4.3	Baktansvärda naturtyper	7
5.	Slutsatser	9
6.	Källor	10

1. INLEDNING

Ilmatar Loviisa Oy planerar bygga en vindkraftspark nordväst om Lovisa stad. Planeringsområdet ligger cirka 12 km nordväst om Lovisa stad norr om riksväg 7 och öster om riksväg 6. Under projektplaneringens gång har antalet vindkraftverk minskats från åtta till fem så att kraftverken T3, T5 och T7, som fanns med i planförslaget, har avlägsnats. De här objekten presenteras inte i den här uppdaterade rapporten. Dessutom har kraftverksplats T4 flyttats mot nordväst. De kraftverksplatser som ingår i planförslaget har granskats på nytt i terrängen 25.11.2021. Resultaten från den tidigare utredningen (Ramboll 2019) har kompletterats och uppdaterats för den här rapporten till den del som det upptäcktes förändringar vid kraftverksplatserna. Avgränsningen av området för utredningen av växtlighet och naturtyper följer delvis avgränsningen av delgeneralplaneområdet från 2016, men då planeringen framskridit har avgränsningen av planområdet uppdateras (figur 1-1).

Den här utredningen av växtlighet och naturtyper har gjorts för delgeneralplaneringen av Tetom vindkraftsprojekt. Utredningen är baserad på terrängundersökningar på området 2019 samt 2021. Utredningens terrängundersökningar och rapportering har gjorts av NaK biolog Terhi Alsila samt FM biolog Laura Lopenen vid Ramboll på uppdrag av Ilmatar Loviisa Oy.

Figur 1-1 Området för delgeneralplan.

2. METODER

Som utgångsinformation för naturutredningen användes uppgifter från myndighetsregistren (Finlands miljöcentrals artdatasystem, nuvarande Finlands Artdatacenters tjänst Laji.fi, Miljöförvaltningens geoinformationssystem OIVA) om hotade arter och naturskyddsområden på området samt naturkartläggningar som gjordes 2016.

Terrängundersökningarna 2019 på planeringsområdet gjordes 27.5 och 28.5 och de var koncentrerade på vindkraftverkens områden, monteringsområdena för byggandet, andra områden för byggande av konstruktioner och servicevägar enligt den placeringsplan som var känd vid tiden för kartläggningen. Vid terrängundersökningarna fästes särskild vikt vid eventuella objekt som motsvarar det som avses i 29 § i naturvårdslagen, särskilt viktiga livsmiljöer som uppfyller kriterierna i 10 § i skogslagen, värdefulla småvatten som avses i 2 kapitlet 11 § i vattenlagen samt förekomst av hotade naturtyper (enligt klassificering av Raunio m.fl. 2018) samt hotade eller fridlysta växtarter inom projektets influensområde.

Terränggranskningarna på planeringsområdet 2021 gjordes 25.11.2021. Undersökningen var koncentrerad på att utreda nuvarande situation vid vindkraftsplatserna T1, T2, T4, T6 och T8. Skogens struktur, naturtyper samt fågelbestånd på området studerades generellt inom ramen för de vintriga förhållandena. Ingen egentlig kartläggning av växtlighet och häckande fåglar gjordes på grund av tidpunkten för utredningen. Kartläggaren gjorde en runda till fots vid objekten och observationerna antecknades i appen Field Maps.

3. ALLMÄN BESKRIVNING AV UTREDNINGSMOMRÅDET

Utredningsområdet ligger i den sydboreala zonen, närmare bestämt i sippbältet. Terrängen är relativt svagt kuperad och ställvis småskaligt backig. Marken är på många ställen mycket stenbunden och ställvis förekommer också klippor.

På utredningsområdet finns ett träsk, Röjsjöträsket, en naturdamm, Ninjärv, samt en bäckfåra mellan träsket och dammen. På området finns dessutom många diken och grävda fåror. Inga fåror i naturtillstånd har upptäckts på utredningsområdet. Röjsjöträsket är ett nästan igenvuxet litet träsk. Till och från träsket leder många diken. Det är därför inte ett sådant värdefullt småvatten i naturtillstånd som avses i vattenlagen. Fåran mellan träsket och naturdammen har också rensats. Vattnet från utredningsområdet rinner via Röjsjöträsket till naturdammen och därifrån till Forsby å och vidare ut i havet.

På utredningsområdet finns enligt grundkartan fyra källor. Av dem fanns två kvar, men de hade förlorat sitt naturtillstånd, och de två övriga hade sannolikt förstörts till följd av jord- och skogsbruksåtgärder på området. På utredningsområdet observerades inga andra grundvattenpåverkade miljöer.

Vid de högsta punkterna i terrängen består naturtyperna främst av frisk och torr mo samt ställvis bergsområden. På de lägre ställena i terrängen och i sänkorna förekommer allmänt antingen tallmyrsförändringar eller frodigare kärrförändringar samt ställvis även områden med lundartad mo. Torvmarksområdena på utredningsområdet är så gott som utan undantag kraftigt utdikade.

Träden på utredningsområdet består till största delen av barrträdsdominerade, ställvis dock också björkdominerade gallringsbestånd. Skogarna på utredningsområdet är kraftigt behandlade genom skogsbruksåtgärder och där finns inga skogar i naturtillstånd eller naturliknande tillstånd med riklig förekomst av murkna träd. Utredningsområdet domineras främst av kalhyggen, plantbestånd och unga samt grövre gallringsbestånd.

Beträffande utredningen 2021 motsvarar överblicken platsens nuvarande situation till den del det gick att bedöma i terrängen i november.

3.1 Vindkraftverksområde T1

Området ligger främst på åkern Träskängen, som till största delen är odlad och vid kanterna är den dikad (figur 3-1). Vid åkerkanten finns barrträdsdominerad frisk gallringsskog. På området upptäcktes inga särskilda naturvärden.

Figur 3-1 Åkern Träskängen i nordöstra delen av utredningsområdet 2021.

3.2 Vindkraftverksområde T2

På området finns ganska gammal grandominerad frisk blandskog där det också finns rikliga inslag av björk och gråal (figur 3-2). Bottenvegetationen består främst av växter som trivs på frodiga och lundartade områden och kärrförändringar såsom liljekonvalj, älggräs, olika gräsarter, skogs-näva och skogsfräken. Skogen har behandlats bland annat genom gallring och dikning och genom området löper en skogsbilväg. På området upptäcktes inga särskilda naturvärden.

Figur 3-2. Grandominerade gallringsbestånd i nordvästra delen av utredningsområdet 2021.

3.3 Vindkraftverksområde T4

Platsen för vindkraftverken flyttas mot nordväst från den tidigare anvisade platsen. På den nya kraftverksplatsen finns ett jämnt, ängsartat område med gräsdominerad växtlighet samt granbestånd som är i medeltal cirka 40 år gammalt (figur 3-4). Ställvis i det unga granbeståndet finns flera stående murkna träd (figur 3-5). På platsen sågs inga tecken på försumpning eller berg i dagen.

På den planerade platsen för kraftverk T4 finns utöver det ängsartade området huvudsakligen kraftigt dikad ekonomiskog dominerad av i genomsnitt över 60-åriga granar. Det finns också inslag av björk och lövträdsplantbestånd, främst längs dikena. Växtligheten kring den nya kraftverksplatsen består delvis av torrlagt kärr och frisk mo. På området upptäcktes inga särskilda naturvärden. Tidpunkten för utredningsbesöket orsakar en viss osäkerhet i bedömningen.

Figur 3-3. Vägsträckning och dikad, grandominerad ekonomiskog vid Gråstenskarret 2021.

Figur 3-4. Ängsartad växtlighet och ganska ungt granbestånd vid den nya platsen för kraftverk T4.

Figur 3-5. Stående murkna träd på området där den nya kraftverksplatsen T4 finns.

3.4 Vindkraftverksområde T6

Byggnadsområdet består av ett jämnare skogsområde samt en bergig backe. Där finns en frisk blandskog där de dominerande trädslagen är björk och gran (figur 3-6). På de torrare moarna vid bergets kanter växer också tall. Trädbeståndet utgör gallrad, ungefär medelålders ekonomiskog. Fältskiktet består av arter som är typiska på frisk mo såsom blåbär, ängskovallj, liljekonvalj, ek-orrbar, mossa och olika gräsarter. I terrängen finns rikligt med stembunden mark samt stora flyttblock.

På området förekommer dessutom öppna klippmarker med ett glest trädbestånd. Där består växtligheten främst av islandslav och fönsterlav (figur 3-7). Vid klippområdets kanter är trädbeståndet ungt och behandlat genom skogsbruksåtgärder, och där finns inga murkna träd eller tvinvuxna tallar som är typiska för klippområden i naturtillstånd. På grund av att naturtillståndet är ändrat kan klippområdet inte anses vara en sådan särskilt värdefull livsmiljö som avses i 10 § i skogslagen. I områdets östra del övergår klippområdet till ett lundartat område där det växer speciellt mycket liljekonvalj och örnbräken samt några unga skogslindar. På grund av det ringa antalet skogslindar och skogsbruksåtgärderna på området uppfyller området inte kriterierna för en skyddad naturtyp enligt 29 § i naturvårdslagen.

Kuva 3-6. Kraftigt behandlad grandominerad blandskog 2021.

Figur 3-7. På området fanns klippor med ett glest trädbestånd samt rikligt med islandslav och fönsterlav 2021.

3.5 Vindkraftverksområde T8

Området som har bearbetats genom skogsbruk består av fuktig samt mycket tät kärrartad gran-skog. Trädbeståndet är i genomsnitt över 60-årigt och det finns ung och tät underväxt. På området finns ganska breda dikningar. Vid figurens östra och södra kant finns ett ganska ungt och kraftigt gallrat tallbestånd. De bortgallrade stammarna har tills vidare lämnats kvar i skogen och området är ställvis ganska stenigt. På området upptäcktes inga särskilda naturvärden.

Figur 3-8. Mycket tät och dikad ekonomiskog med många unga murkande träd på marken.

4. BEAKTANSVÄRDA VÄXTLIGHETS- OCH NATURTYPSSOBJEKT

4.1 Naturskyddsområden

På utredningsområdet eller i dess omedelbara närhet finns inga naturskyddsområden eller områden som hör till något naturskyddsprogram. Det naturskyddsområde som ligger närmast utredningsområdet är naturskyddsområdet Kuskoskträsket (YSA203632), som hör till privata naturskyddsområden och ligger drygt 1500 meter nordväst om utredningsområdet. Området hör dessutom till programmet för skydd av fågelrika vatten (LVO010014). Andra skyddsområden inom fem kilometers radie från utredningsområdet är naturskyddsområdet Sävträsket (YSA203631, LVO010014), som hör till privata skyddsområden och skyddsprogrammet för fågelrika vatten, Pernåviken 5 (YSA011935), som hör till privata skyddsområden, Hopom sydvästra klubbalskärr (LTA203587), Hopom sydöstra klubbalskärr (LTA203583) och Träskesflyets klubbalskärr (LTA201587) som hör till naturtypens skyddsområden. Inom fem kilometers radie finns dessutom värdefulla bergsområden (KAO010299, KAO010294 och KAO010297) samt Binkendal ås (HSO010008), som hör till åsskyddsprogrammet.

Naturaområdet Pernåvikarnas och Pernå skärgårds havsskyddsområde (FI0100078) har införlivats i nätverket Natura med stöd av habitat- och fågeldirektivet. Området ligger som närmast drygt tre kilometer från utredningsområdet. I avgränsningen av Naturaområdet ingår flera privata naturskyddsområden (YSA011935, YSA202469, YSA011672, YSA011936, YSA010081, YSA012731 och YSA010087) samt ett område som ingår i programmet för fågelrika vatten (LVO010020).

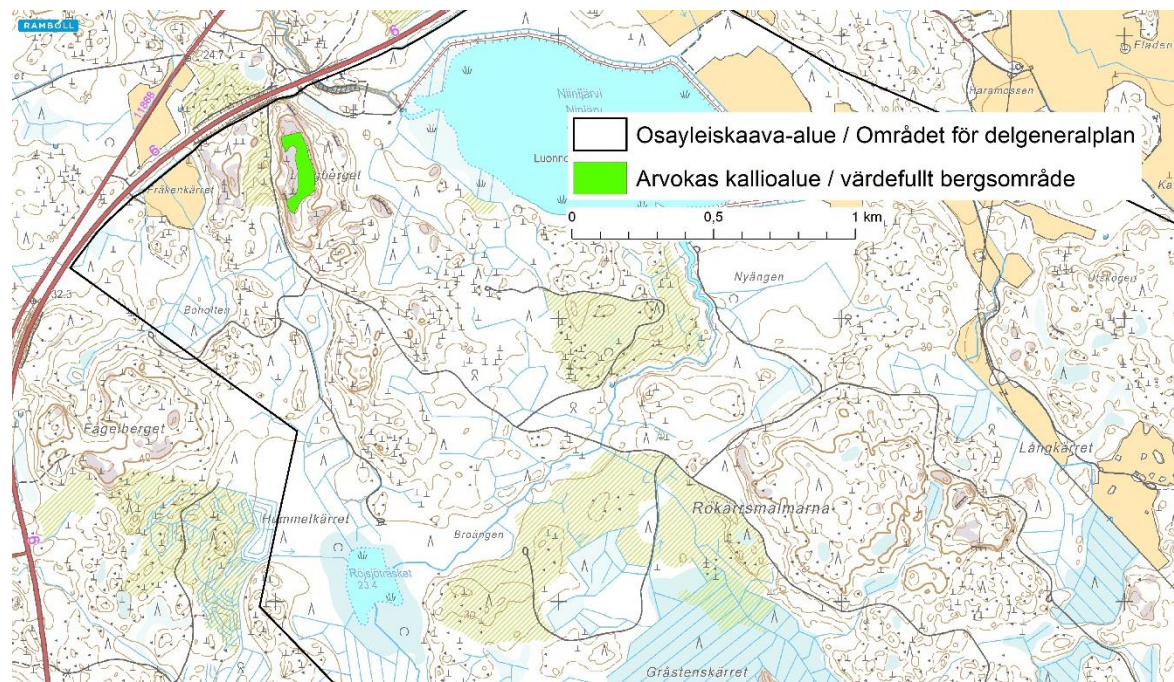
4.2 Hotade och andra sällsynta växtarter

Enligt artdatasystemet (plock ur registret 5.11.2014) har inga hotade växtarter observerats på planeringsområdet. Då terrängen undersöktes på sommaren 2019 upptäcktes inte heller några hotade växtarter. På en liten äng i norra delen av vindkraftsområde T7, som senare har tagits bort ur planen, växer smörboll (*Trollius europaeus*), som är en fåtalig växtart i Lovisaregionen. Projektet kommer inte att påverka den här förekomsten.

4.3 Baktansvärda naturtyper

Krönområdet på bergsområdet Långberget i nordvästra hörnet av utredningsområdet uppfyller kriterierna i 10 § i skogslagen om en särskilt värdefull livsmiljö (figur 4-1). Bergsområdets krön består av klippor med lägre virkesproduktion än lavmoar och det karakteriseras av glest trädbestånd. Platsen uppfyller inte kriterierna för ett värdefullt klippområde av intresse på landskapsnivå enligt kriterierna för värderingen av naturmiljöer i Nyland (LAKU), eftersom växtligheten på området är ordinär och på området finns inga vidsträckta eller talrika små områden med klippängar.

På utredningsområdet upptäcktes inga andra platser med betydande naturvärden som särskilt borde beaktas i planeringen. Den lavbevuxna klippan på området vid vindkraftverk 6 kan karakteriseras som ett vackert objekt i landskapet, men dess naturvärden är ringa. På utredningsområdet hittades inga objekt som uppfyller de s.k. LAKU-kriterierna.

Kuva 4-1. Värdefullt bergsområde

5. SLUTSATSER

Målet för terrängrundan 2021 var att få uppdaterad information om områdets nuvarande situation baserat på den heltäckande utredning som gjordes i maj 2019 (Ramboll 2019). Resultaten från den tidigare utredningen har kompletterats och uppdaterats för den här rapporten till den del som det upptäcktes förändringar vid kraftverksplatserna. Projektplanerna har utvecklats och till följd av detta har kraftverksplatserna T3, T5 och T7 tagits bort ur placeringsplanen. Dessa platser undersöktes inte i terrängen 2021 och de presenteras inte i den här rapporten. På grund av att utredningen gjordes i november gick det inte mera att noggrant bestämma växtligheten, så platsens naturtyper bedömdes endast generellt. När det gäller utredningsområdet har alla värdefulla naturtypsobjekt redan tidigare utretts på rätt sätt och vid rätt tidpunkt, och avsikten med undersökningen 2021 var att få uppdaterad information om områdets nuvarande situation som tillägg till den tidigare utredningen från 2019.

Enligt terrängundersökningen 2021 har det inte skett några påtagliga förändringar i områdets karaktär jämfört med tidigare undersökning. På den anvisade nya platsen för det flyttade kraftverket T4 hittades inga naturvärden som utgör ett hinder för byggande. På de undersökta kraftverksplatserna förekommer främst unga och något grövre barrträdsdominerade gallringsbestånd som är skötta genom kraftiga skogsbruksåtgärder samt skogsbestånd på dikade torvmarker. Skogsområdenas trädbestånd på utredningsområdet har en jämn åldersstruktur och det förekommer nästan inga murkna träd, bortsett från enstaka högstubbar.

Det mest beaktansvärda naturobjektet på utredningsområdet är Långberget, som uppfyller kriterierna för en särskilt viktig livsmiljö enligt 10 § i skogslagen. Den här platsen har beaktats med beteckningen luo i planen. På utredningsområdet förekommer i övrigt inga sådana naturvärden som borde beaktas i planeringen.

6. KÄLLOR

Hotanen, J.-P., Nousiainen, H., Mäkipää, R., Reinikainen, A. & Tonteri, T. 2008: Metsätyypit – opas kasvupaikkojen luokitteluun. Metsäkustannus Oy. Hämeenlinna. 191 s.

Laine, J., Vasander, H., Hotanen, J.-P., Nousiainen, H., Saarinen, M. & Penttilä, T. 2012: Suotyypit – opas kasvupaikkojen tunnistamiseen. Metsäkustannus Oy. Hämeenlinna. 160 s.

Naturvårdslagen 1096/1996

Habitatdirektivet 92/43/EEG.

Meriluoto, M. ja Soinen, T. 1998. Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt.

Skogslagen 1093/1996

Mossberg, B. & Stenberg, L. 2005: Suuri Pohjolan kasvio. Kustannusosakeyhtiö Tammi. Helsinki. 928 s.

Raunio, A. ja Kontula, T. (toim.) 2018. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018 – Osa 2, luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristö 5/2018.

Finlands miljöcentralers artdatasystem (plock ur registret 5.11.2014)

Söderman, T. 2003: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi – kaavoituksessa, YVA-menettelyssä ja Natura-arvioinnissa. – Suomen Ympäristökeskus. Ympäristöopas 109. 196 s.